

11te Møde.

Lørdag den 17. Oktober Kl. 1.

Formanden: Ved Folketingsmand Fibiger er modtaget et Andragende fra fhv. Overplantør J. Bohn-Jespersen om Tillæg til den ham tilstaaede Pension.

Andragendet vil blive tilstillet Finansudvalget.

Folketingsmand Elgaard har meddelt mig, at han ønsker at udtræde af Udvalget angaaende Forslag til Lov om Læringsforholdet. Dette kan kun ske med Tingets Samtykke; men hvis ingen gør Indsigelse herimod eller imod, at Valg af et nyt Medlem til det nævnte Udvalg foretages allerede i indeværende Møde, betragter jeg Tingets Samtykke hertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Til at indtræde i det nævnte Udvalg i Stedet for Elgaard valgtes *Moltesen*.

Formanden: Folketingsmand Moltesen har meddelt mig, at han ønsker at udtræde af Udvalget angaaende Forslag til Lov angaaende Ratifikation af en international Konvention om Forhyring. Hvis ingen gør Indsigelse herimod eller imod, at Valg af et nyt Medlem til det nævnte Udvalg foretages allerede i indeværende Møde, betragter jeg ligeledes Tingets Samtykke hertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Til at indtræde i det nævnte Udvalg i Stedet for Moltesen valgtes *Elgaard*.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Foranstaltninger til Modvirkning af Arbejdsløsheden.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2899).

Sagen sættes til Forhandling.

Fr. Andersen (Holbæk A.): Det er mit Haab, at det Forslag, der her foreligger til Behandling, og som jeg paa mit Partis Vegne kan anbefale paa det bedste, maa faa en

baade let og hurtig Gang gennem Rigsdagens Ting. Den uhyggelig store Arbejdsløshed — den højtærede Socialminister nævnte for os forleden ved Forslagets Forelæggelse, at Tallet paa arbejdsløse var naaet op paa over 30 000, og det er muligt eller maaske endogsaa sandsynligt, at Tallet i indeværende Uge yderligere er steget — er saa alvorlig og sørgelig, at man fra alle Sider bør erkende den bydende Nødvendighed af, at der træffes Forholdsregler mod Arbejdsløsheden snarest, jo før des bedre, helst straks. Det foreliggende Forslag giver sig ikke ud for, at dets Vedtagelse vil betyde, at Begrebet Arbejdsløshed derefter kan tages med nogenlunde Sindsro. Det vil fortsat kræve den alvorligste og mest vaagne Opmærksomhed, og jeg føler mig ogsaa overtydet om, at den højtærede Socialminister og Regeringen i det hele fortsat vil følge Udviklingen med Agtpaagivenhed og tage med i sine Overvejelser alt, hvad der kan tjene til at begrænse Følgerne af den Ulykke, som Arbejdsløsheden er for Samfundet som Helhed, men først og føleligst for de Tusinder af Arbejderhjem, der direkte rammes og hærages af denne Svøbe. Fjerne Arbejdsløsheden kan vi ikke i det nuværende Samfund, Aarsag og Virkning adskilles ikke, det kapitalistiske Produktionssystem har andre Hensyn som de afgørende end Hensynet til, hvad der beforder Almenvellet. Derfor vil Arbejdsløsheden altid, under alle Forhold, være til Stede. Tallet paa dem, der lukkes ude fra Adgang til at ernære sig ved Arbejde, kan vel være stærkt skiftende, til Tider forholdsvis lille, til andre Tider forholdsvis større, eller, som nu, af et voldsomt Omfang, men altid, selv naar Tiderne betegnes som gode, er der en social Reservearmé. Man kan sige, at det maa være et velhavende Samfund, der har Raad til at kaste Vrag paa den Produktionsevne, den Produktionskraft, som de fra Arbejdet udelukkede Tusinder besidder, men et forstandigt økonomisk Samfund er det ikke, og det er heller ikke et Samfund, der kan siges i lige Grad at holde sig alle Borgeres fælles Vel for Øje.

Jeg skal ikke fordybe mig yderligere i selve Problemet Arbejdsløshed og de almindelige Aarsager dertil, jeg har kun villet gøre disse Bemærkninger til en Understregning af det uoverkommelige, jo umulige i at blive Arbejdsløsheden kvit, saa længe Systemet er, som det nu er. Det, der kan gøres og maa gøres, er at foretage alt, hvad der under de givne Forhold, økonomiske, politiske, klimatiske o. s. v., er muligt for at mildne Arbejdsløshedens forfærdende